

Ministerie van LNV
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Datum: 13-08-2019

Onderwerp: internetconsultatie actualisatie bijlage D – excretieforfaits

Namens: Biologisch Melkveebedrijf van den Brandhof

Opgesteld door: Erik van den Brandhof

Telefoon: 0651881166

Email: vdbrandhof@gmail.com

Geachte heer, mevrouw,

Middels dit schrijven wil ik een reactie geven op de internetconsultatie actualisatie bijlage D, excretieforfaits.

De wijzigingen zoals omschreven in bijlage D kunnen een enorme impact hebben op individuele biologische bedrijven en de biologische sector in het algemeen. Op dit moment worden reeds sinds lange tijd biologische koeien geclassificeerd in een vaste klasse, 1 voor koeien gehouden op drijfmest en 1 voor koeien gehouden op vaste mest. In het verleden is gekozen voor deze classificering, en op basis hiervan hebben bedrijven strategische beslissingen gemaakt voor de bedrijfsontwikkeling en op basis hiervan is er een balans ontstaan tussen vraag (akkerbouw) en aanbod (veehouderij) van dierlijke biologische meststoffen.

Impact individuele bedrijven

Zoals u wellicht bekend is werken veehouderijbedrijven op basis van lange termijn strategieën, dit heeft onder andere te maken met het feit dat wijzigingen niet van de ene op de andere dag ingevoerd kunnen worden en met het feit dat wijzigingen pas op lange termijn effect hebben.

De voorgestelde wijziging zou voor ons eigen bedrijf ook **grote** specifieke gevolgen hebben. Wij hebben begin 2015 besloten om onze bedrijfsvoering om te schakelen van gangbaar naar biologisch, omdat de biologische productiewijze ons aansprak en het past bij onze omgeving (grondsoort), onze bedrijfssituatie al behoorlijk geschikt was voor biologisch (redelijk extensief, veel beweidingmogelijkheden) en onze afnemer (zuivelfabriek) graag meer biologische melk wilde ontvangen. Omdat de melkveestal welke we op dat moment in gebruik hadden niet voldeed aan de eisen voor biologische productie, hebben we besloten om een nieuwe stal te realiseren welke voldoet aan de wet en regelgeving die van toepassing is en welke geschikt is voor de biologische productiewijze passend bij onze grondsoort. Zoals wellicht bekend is een nieuwe stal een investering welke gedaan wordt met een terugverdientijd van 20 tot 30 jaar. Op basis van de geldende regelgeving (die nog steeds van toepassing is) is besloten voor een systeem wat voor een groot deel gebaseerd is op drijfmest i.p.v. stromest, dit past beter bij het bedrijfssysteem en de grondsoort. Er is bewust gekozen om zo grotendeels in de klasse met 96,1 kg stikstof (drijfmest) te komen i.p.v. de gunstigere klasse 86,4 (vaste mest).

Qua fokkerij is besloten om door te gaan met de lijn waar reeds op ingezet was; een HF koe welke geschikt is voor een biologisch melkveebedrijf. Dit houdt voor ons in dat de HF koe niet te groot moet zijn, wat meer beveleesd moet zijn en geschikt voor een systeem waarin veel ruwvoer (gras) wordt gevoerd en geen mais en relatief weinig krachtvoer. Er is gekozen om niet in te kruisen met een ander ras, om dat de HF lijn die aanwezig was ook de biologische productiewijze aan kan. Het gevolg hiervan is dat er een veestapel is welk voor biologische begrippen wat meer dan gemiddeld produceert met iets lagere vet en eiwit gehalten. Het is een kerngezonde veestapel waarbij goede diergezondheidsresultaten worden gerealiseerd en waarmee een verantwoord economisch resultaat kan worden behaald wat voor ons onderstreept dat een HF koe ook geschikt is voor de biologische veehouderij. Hier tegenover staat wel dat er een sublieme verzorging moet worden gegeven en het voer wat verstrekt wordt van absolute topkwaliteit moet zijn, wat vakmanschap en precisie vergt!

Door de voorgestelde wijziging zou onze bedrijfsfilosofie welke volledig in lijn is met de geldende wet en regelgeving plotseling zorgen voor een grote onbalans binnen ons bedrijf. De balans waar we als biologische veehouders juist altijd zo naar streven en waar we volledig op inzetten. We zouden belanden van uitgebalanceerde situatie van mestproductie/ plaatsing in een situatie waar een forse hoeveelheid mest moet worden afgezet en waarbij we onze eigen gronden nog verder gaan verschromen, we minder eiwit van ons eigen land kunnen halen, de diergezondheid onder druk kan komen te staan door mindere kwaliteit ruwvoer, en waarbij het systeem waar ons inkomen op gebaseerd is onzeker wordt. De recent gedane investeringen welke volledig voldoen aan de wet en regelgeving blijken dan wel geschikt voor onze bedrijfssituatie, maar niet geschikt voor de wet en regelgeving ingevoerd in 2020 terwijl de gebouwen dan nog maar 3 jaar af zijn.

Mijn verzoek is dan ook om als overheid te zorgen voor een betrouwbaar beleid, waarbij rekening wordt gehouden met het feit dat een agrarisch bedrijf niet te vergelijken is met een beursgenoteerde onderneming. Bij een agrarische bedrijf worden grote investeringen gedaan welke een lange terugverdientijd hebben. We werken met levend vee en fokkerij doelen en lijnen die in een groot aantal jaren en zelfs generaties worden opgebouwd om tot een koe te komen welke past bij de grondsoort en bedrijfssituaties. Er is begrip voor dat bepaalde normen zo nu en dan worden geactualiseerd en er dan een aantal kleine wijzigingen wordt doorgevoerd worden welke in lijn zijn met de nieuwste inzichten. De voorstellen die nu gedaan worden zijn echter zo ingrijpend voor individuele bedrijven, dat gezegd kan worden dat hierbij sprake is van onbehoorlijk bestuur door de overheid waar individuele ondernemers niet tijdig op in kunnen spelen. Naar mijn mening moet er door een overheid een realistisch beleid gevormd worden, met indien nodig een aftopping zodat individuele bedrijven niet keihard worden afgestraft. Zorg voor een voldoende lange aanpassingstermijn voor bedrijven, zodat men in kan spelen op de nieuwe situatie.

BEX

Er kan natuurlijk worden gewezen naar de mogelijkheid voor biologische bedrijven om mee te gaan doen aan de BEX. Neem hierbij wel mee dat het voor biologische bedrijven extreem moeilijk is om mais te verbouwen/ aan te kopen en dat de beschikbaarheid van biologische voeders extreem laag is. Hierdoor is het nagenoeg onmogelijk om hierin bij te sturen zoals dit in de gangbare veehouderij wel een mogelijkheid is door het aankopen van bepaalde voedermiddelen om in de BEX gunstiger uit te komen. De BEX systematiek is hierdoor weinig geschikt voor biologische bedrijven om toe te passen.

Mestmarkt

Wanneer de wijzigingen zoals voorgesteld doorgang zouden vinden, geeft dit een plotselinge onbalans op de mestmarkt. Van het ene op het andere jaar zal een groep bedrijven met een biologische bedrijfsvoering geconfronteerd worden met het feit dat er (meer) mest afgevoerd moet worden. Dit zou gelden voor bedrijven met een bovengemiddelde productie, die van stikstof productie 96,1 plotseling in een hogere categorie ingedeeld worden zoals voorgesteld in tabel IIA welke gelijk ligt aan de gangbare sector. Op dit moment is er een bepaalde balans ontstaan tussen aanbod en vraag van dierlijke mest, doordat er door een papieren wijziging nu een groep bedrijven is die behoorlijk mest moeten af gaan zetten zal er meer aanbod dan vraag ontstaan. Hierbij moet worden opgemerkt dat op dit moment nog 35% gangbare mest door biologische bedrijven mag worden aangevoerd i.v.m. een tekort aan dierlijke meststoffen. Indien dit percentage niet wordt verlaagd, kan dit problemen geven voor de afzet van dierlijke mest voor bedrijven die plotseling met een overschot worden geconfronteerd. Voor biologische bedrijven is het niet toegestaan om mest af te zetten naar niet biologische bedrijven, dus hierdoor kunnen zelfs situaties ontstaan waarbij het onmogelijk is om mest af te zetten naar biologische akkerbouwers of veehouders welke ruimte over hebben.

Welke garanties kan de overheid bieden dat ondernemers door een wijziging van wet en regelgeving, nog steeds in staat blijven om hier aan te voldoen en niet voor een onmogelijke taak komen te staan. Ook op dit gebied roep ik op om met een overgangsbeleid te komen waarbij gewaarborgd wordt dat er geen onbalans ontstaat op een kleine markt van vraag en aanbod. Kom met een beleid waar een ondernemer mee verder kan, en waar een agrarisch ondernemer ook zijn lange termijn visie en strategie op aan kan passen. Binnen de agrarische sector is er behoefte aan een overheidsbeleid die rekening houdt met de lange termijn visie die nodig is voor een goede agrarische bedrijfsvoering.

Biologische sector

De biologische sector staat volop in de aandacht bij de consument. We zien wel dat in Nederland minder bedrijven zijn die omschakelen naar Biologisch dan in onze omringende landen. Deze wijziging in wetgeving kan voor een flink aantal gevallen betekenen dat een potentiële omschakeling toch niet wordt gedaan, en in een aantal gevallen zelfs zorgen dat een biologisch bedrijf er voor kiest om toch weer terug te gaan naar een gangbare bedrijfsvoering als de kwaliteit van het land en voer drastisch terug blijkt te lopen. Het is belangrijk om ook in wet en regelgeving rekening te houden met de bijzondere positie die de biologische sector heeft.

Samenvattend algemeen

- Zorg voor specifieke regelgeving welke geschikt is voor biologische bedrijfsvoeringen, de toegestane normen en eisen zijn anders en niet vergelijkbaar met gangbare bedrijven
- Het kan niet zo zijn dat een kleine groep biologische bedrijven nu de dupe is van een wijziging in de wetgeving door deze zo rigoureuus aan te passen
- Houdt er rekening mee dat agrarische bedrijven een lange termijn visie en strategie hanteren bij hun bedrijfsvoering, welke niet zomaar aangepast kan worden!
- Houdt de regelgeving zodanig dat de biologische mestmarkt in balans blijft
- Als het voorstel zo wordt ingevoerd, kan dit een uittocht van bedrijven uit de biologische sector veroorzaken
- Een dusdanig absurde wijziging in de regelgeving voor biologische melkveebedrijven valt naar mijn mening onder onbehoorlijk bestuur, omdat bedrijven niet in staat zijn hierop te anticiperen

Samenvattend persoonlijk

- Voor ons persoonlijk zou dit een plotseling “mestoverschot” betekenen. Een probleem wat tot en met 2019 niet van toepassing was maar door een papieren wijziging gigantische gevolgen heeft voor onze bedrijfsvoering

- Doordat we mest moeten gaan afvoeren, verschraken we ons eigen land met als gevolg:
 - o Mindere kwaliteit ruwvoer
 - o Conditie vee verminderd
 - o Dierenwelzijn en gezondheid verminderd
- Een uitgekend lange termijn (10 jaren) bedrijfsplan is plotseling waardeloos geworden.
- Dit lange termijn bedrijfsplan kan niet in 4 maanden tijd gewijzigd worden, we zijn een agrarisch bedrijf met levende have!
- Recente grote investeringen passen opeens niet meer binnen de bedrijfsvoering
- Moeten we door een papieren wijziging heroverwegen of we terug moeten naar een gangbare bedrijfsvoering? Ik hoop het niet, het biologische kringloopboeren past goed binnen ons gevoel en ambitie!

Uitnodiging tot gesprek

Om verder toe te lichten wat voor impact een dergelijke wijziging op individuele bedrijven kan hebben nodig ik u van harte uit op ons bedrijf om hier eens over te komen door praten. Mocht er behoefte aan zijn dan ben ik ook bereid op een andere locatie dit verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Erik van den Brandhof
30 jarig biologisch melkveehouder